

VOORTGANGSRAPPORT

VLAAMS KLIMAATFONDS

2013-2020

Inleiding.....	3
1 Oorsprong en ontvangsten VKF 2013-2020	4
2 Bestemmingen en uitgaven VKF 2013-2020	6
3 Besteding VKF voor Vlaamse klimaatmaatregelen 2013-2020	7
4 Aankoop emissierechten	11
5 Compensatie voor indirecte emissiekosten	11
6 Internationale Klimaatfinanciering.....	12

Inleiding

In dit voortgangsrapport worden de ontvangsten en uitgaven van het Vlaams Klimaatfonds (VKF) van 2013 tot 2020 besproken. In deze periode zijn er vier grote bestedingsrondes, zgn. VKF-rondes, doorgegaan.

Het eerste hoofdstuk gaat dieper in op de ontvangsten van het VKF, terwijl in de overige hoofdstukken de uitgaven aan de vier bestedingscategorieën - Vlaamse klimaatmaatregelen, aankoop emissierechten, compensatie voor indirecte emissiekosten en internationale klimaatfinanciering – worden toegelicht.

Inmiddels werden meer dan 40 maatregelen die bijdragen aan de Vlaamse klimaatdoelstellingen gefinancierd door het VKF. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze maatregelen is verspreid over verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid. Deze entiteiten ontvangen het geld uit het VKF en rapporteren aan het Vlaams Energie en Klimaat Agentschap (VEKA) over de voortgang van deze individuele maatregelen. Een compilatie van deze gedetailleerde rapportering over de voortgang van deze individuele maatregelen tot einde 2019 is terug te vinden op de website van het VEKA (<https://www.energiesparen.be/vlaams-energie-en-klimaatplan-2021-2030>).

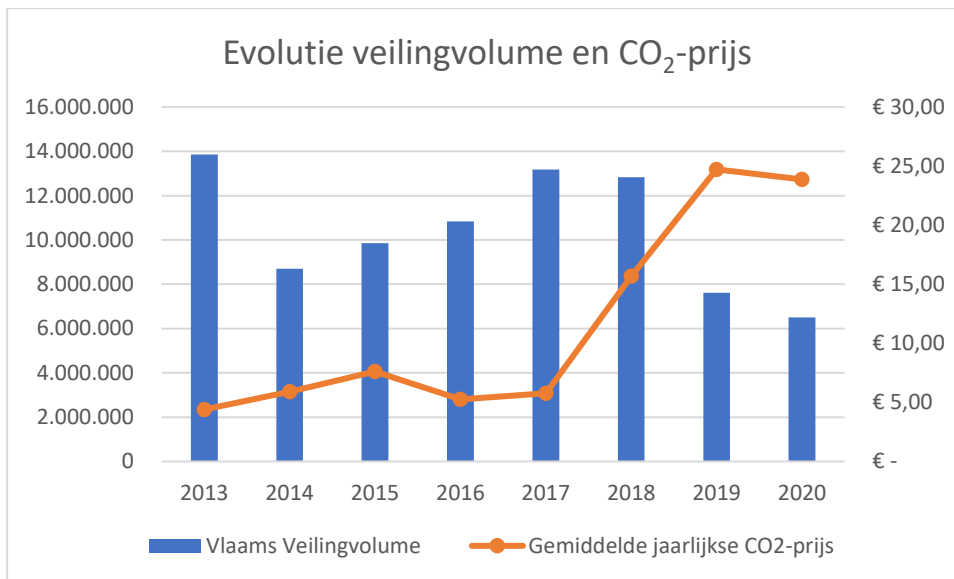
1 Oorsprong en ontvangsten VKF 2013-2020

Op 27 april 2012 besliste de Vlaamse Regering het Vlaams Klimaatfonds (VKF) op te richten in de vorm van een organiek begrotingsfonds (decretaal basis in artikel 14 van het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012).

Een eerste éénmalige ontvangst was de opbrengst van de verkoop in 2013 van het restant van de Vlaamse nieuwkomersreserve in het kader van het Europese systeem van emissiehandel (EU ETS) in de handelsperiode 2008-2012. Deze verkoop leverde 36,4 miljoen euro op. Een tweede eenmalige ontvangst is een boete die opgelegd was aan een luchtvaartmaatschappij voor het niet naleven van de EU ETS verplichtingen voor de luchtvaart. Deze boete bedroeg 1,4 miljoen euro (in 2013).

De overgrote meerderheid van de ontvangsten van het VKF zijn echter afkomstig van de veiling van emissierechten in de context van het EU ETS. België ontvangt vanaf de handelsperiode 2013-2020 zo'n 2,45 % van de Europese veilinginkomsten. Deze inkomsten komen op een centrale Belgische rekening terecht. In december 2015 werd een politiek akkoord bereikt over de verdeling van de Belgische veilingopbrengsten tussen de Gewesten en de federale overheid. Dit werd in 2018 bekrachtigd in het samenwerkingsakkoord van 12 februari 2018 betreffende de verdeling van de Belgische klimaat- en energiedoelstellingen voor de periode 2013-2020. Hierin is vastgelegd dat het Vlaams Gewest voor een eerste schijf (ten belope van 326 miljoen euro) een aandeel kreeg van 53%. De verdeelsleutel wijzigde licht voor inkomsten uit daaropvolgende veilingen, met een Vlaams aandeel van 52,76%. In navolging van het politieke akkoord werden in december 2016 de eerste kasinkomsten doorgestort van de centrale Belgische rekening naar het VKF.

De veilinginkomsten worden volledig bepaald door de hoeveelheid geveilde emissierechten en de prijs per emissierecht (de zogenaamde CO₂-prijs). Ten gevolge van de opbouw van het surplus aan emissierechten is de prijs van een emissierecht onder het EU ETS sterk gedaald tussen 2008 en 2013. Beleidsmakers hebben sindsdien verschillende maatregelen genomen om de prijs te ondersteunen. Zo werd in 2013 als eerste stap beslist om de veilinghoeveelheden in de periode 2014-2016 uit te stellen tot in 2019-2020. In 2015 werd vervolgens beslist om een Markt Stabiliteits Reserve op te richten om op automatische wijze vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen. Dit resulteerde in sterk verminderde veilingvolumes vanaf 2019. De veilingprijs bleef lange tijd onder de 10 € per emissierecht. Onder invloed van de herziening van de Richtlijn Emissiehandel en de verminderde veilingvolumes is er een sterke stijging van de prijs sinds de tweede helft van 2017. De CO₂-prijs kende een kleine terugval in 2020 maar overschreed eind december 2020 de grens van 30 € per emissierecht.

Figuur 1: Evolutie veilingvolume voor Vlaanderen en gemiddelde CO₂-prijs 2013-2020

Bovenstaande elementen weerspiegelen zich in de inkomsten van het VKF. In 2013 was er een éénmalige kasinkomst, door de veiling van de nieuwkomersreserve en de boete. Vervolgens duurde het tot 2016 voor nieuwe kasinkomsten binnenkwamen, afkomstig van de veiling van emissierechten. In 2016 zelf werd de inkomst voor de jaren 2013-2016 gestort, de volgende jaren werd een meer gelijkmatige veilingopbrengst doorgestort aan het VKF.

Dit leidde in de periode 2013 - 2020 tot een totale kasinkomst voor het VKF van 930.841.824 €.

Jaar	Kasinkomsten
2013	37.849.500
2016	235.061.689
2017	70.448.652
2018	216.210.353
2019	188.230.596
2020	183.041.034
Totaal	930.841.824

Tabel 1: Kasinkomsten 2013-2020 van het Vlaams Klimaatfonds in euro

De kasinkomsten van het VKF verschillen evenwel van de inkomsten die ESR-matig in de Vlaamse begroting worden opgenomen voor het VKF. Overeenkomstig de door Eurostat vastgelegde methodiek moet voor die ESR-matige inkomsten immers rekening gehouden worden met de door een lidstaat geveilde emissierechten die ingeleverd kunnen worden door installaties. Dit betekent dat de inkomsten van een begrotingsjaar ESR-matig overeenkomen met de geveilde emissierechten in de periode 1 mei in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar tot 30 april in het begrotingsjaar.

Jaar	ESR-inkomsten
2013	37.849.500
2014	83.389.291
2015	53.730.515
2016	71.381.390
2017	59.352.826
2018	102.048.194
2019	213.381.000
2020	184.137.280
Totaal	805.269.996

Tabel 2: ESR-inkomsten 2013-2020 van het Vlaams Klimaatfonds in euro

2 Bestemmingen en uitgaven VKF 2013-2020

Het voormelde oprichtingsdecreet bepaalt voor welke doeleinden het klimaatfonds kan aangewend worden, dat zijn:

- De uitvoering van intern Vlaams klimaatbeleid met het oog op het behalen van de Vlaamse broeikasgasreductiedoelstellingen (verder 'Vlaamse klimaatmaatregelen' genoemd, zie hoofdstuk 3);
- De uitvoering van het Vlaamse beleid inzake flexibiliteitsmechanismen (in geval de Vlaamse broeikasgasreductiedoelstelling niet bereikt kan worden met interne maatregelen, zie hoofdstuk 4);
- Remediëring van competitiviteitsverlies bij Vlaamse bedrijven ten gevolge van klimaatbeleid (dit zijn compensaties voor indirecte emissiekosten, of indirect carbon leakage, ICL – zie hoofdstuk 5);
- Internationale Klimaatfinanciering (zie hoofdstuk 6);
- Beleidskosten die verband houden met de voorbereiding, organisatie of bijdragen in het kader van klimaatveilingen (niet van toepassing in Vlaanderen).

Tegen eind 2019¹ waren er 4 momenten doorgegaan waarop de Vlaamse Regering besliste over een pakket aan maatregelen die gefinancierd konden worden vanuit het VKF (zgn. VKF-rondes):

- de besteding van het restant van de nieuwkomersreserve (21,5 M€) in 2012-2013;
- de beslissing in het kader van de Vlaamse klimaatop in 2016 over 324 M€;
- de beslissing in het kader van de begrotingsaanpassing 2018 over de meerinkomsten van 114 M€ dankzij de gestegen ETS-prijs;

¹ In een mededeling aan de Vlaamse Regering (VR 2020 1812 MED.0431/1BIS) werd op 18 december 2020 aangekondigd hoe de vrije beleidsruimte van 73,6 miljoen euro binnen het VKF in 2021 ingezet zal worden; een bijdrage aan internationale klimaatfinanciering van 4,8 miljoen euro en voor 68,8 miljoen euro bijkomende Vlaamse klimaatmaatregelen. Aangezien dit VORA betrekking heeft op de periode 2013-2020 wordt hier niet verder op ingegaan.

- in maart 2019 heeft de Vlaamse regering bijkomend beslist over de bestemming van 75 M€.

Deze bestemmingsrondes omvatten zowel de middelen voor interne klimaatmaatregelen, aankoop van emissierechten als internationale klimaatfinanciering². Daarnaast heeft de Vlaamse regering beslist om de compensatie voor ICL uit het VKF te financieren vanaf 2017. De verdeling tot en met 2020, van de bestemde middelen over de bestedingscategorieën ziet er als volgt uit:

Bestedingscategorie	Euro	Aandeel
Uitvoering Vlaamse klimaatmaatregelen	486.400.285	60,4%
Aankoop emissierechten	1.537.305	0,2%
Compensatie indirecte emissiekosten (op ESR-basis)	243.612.980	30,3%
Internationale klimaatfinanciering	34.300.000	4,3%
Saldo dat overgedragen wordt naar 2021	39.419.426	4,9%
Totaal	805.269.996	

Tabel 3: Bestemming VKF-middelen in 2013-2020, beleidskredieten, in euro

Voor ICL wordt in bovenstaande tabel de uitgave op ESR-basis opgenomen, dat wil zeggen dat hier ook al het gereserveerde VKF-budget voor 2021 in opgenomen is.

Het verschil tussen inkomsten en uitgaven wordt, aangezien het een begrotingsfonds betreft, steeds overgedragen naar het volgende jaar. Het cumulatieve saldo 2013-2020 tussen ESR-inkomsten en ESR-uitgaven wordt dus overgedragen naar begrotingsjaar 2021.

Deze beleidskredieten geven (nagenoeg) volledig uitvoering aan de bestemming van de middelen van de voorbije bestedingsrondes (op 1 maatregel bij sector landbouw na die nog in 2021 moet vastgelegd worden). Een aantal maatregelen wordt rechtstreeks uit het VKF betaald (vnl. de klimaatmaatregelen waar het departement Omgeving voor verantwoordelijk is, maar ook al de kredieten voor internationale klimaatfinanciering). Voor de andere zijn de nodige dotaties overgedragen aan de entiteiten verantwoordelijk voor de uitvoering van deze maatregelen.

Nog niet alles van deze dotaties werd inmiddels vastgelegd en besteed door deze entiteiten. De entiteiten hebben de maatregelen verder uitgewerkt (bv. in de vorm van een subsidiestelsel voor energiebesparende technieken) en uitgevoerd vooraleer de middelen vastgelegd werden. Tenslotte zorgen de entiteiten voor de uitbetalingen op het moment dat de subsidies uitgekeerd worden of de investeringen gerealiseerd zijn. Het is dus normaal dat er een tijdsspanne zit tussen het moment van de dotatie en de omzetting hiervan in vastleggingen en betalingen.

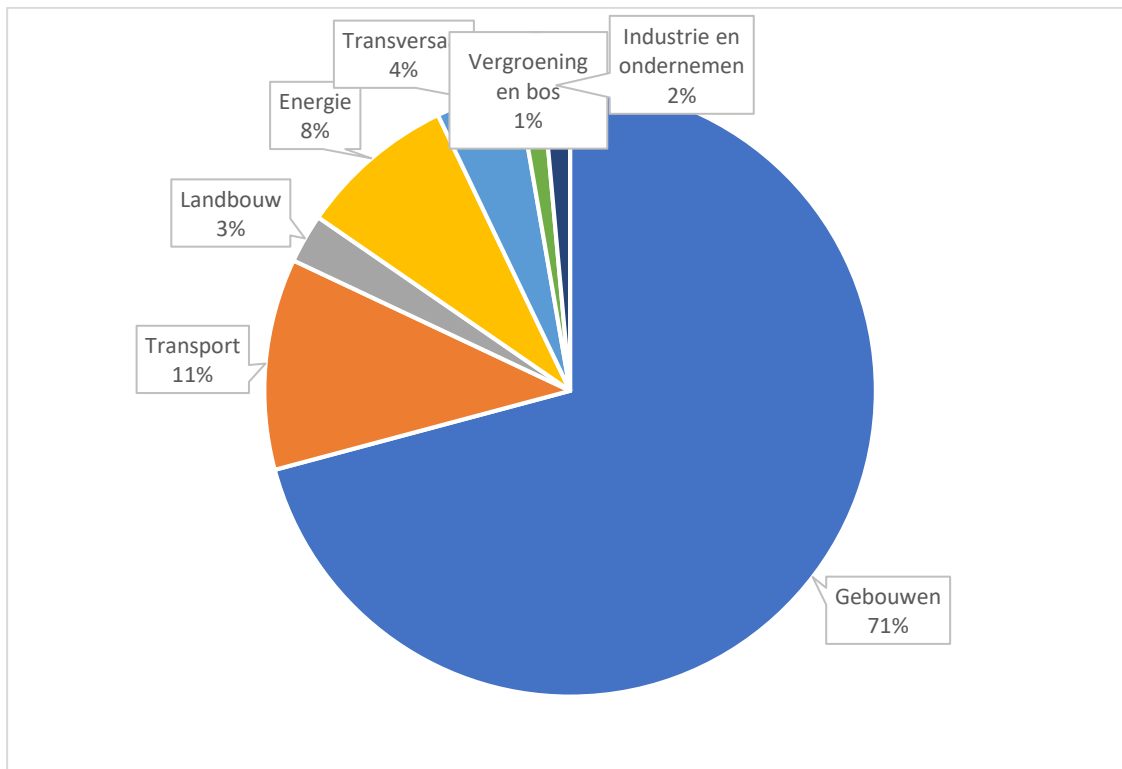
3 Besteding VKF voor Vlaamse klimaatmaatregelen 2013-2020

We clusteren in dit hoofdstuk de VKF-middelen bestemd voor Vlaamse klimaatmaatregelen in 7 sectoren: gebouwen (zowel residentiële als tertiaire gebouwen), transport, landbouw, energie (waaronder de calls voor lokale energieprojecten, subsidies voor warmtepompboilers en

² Voor een volledig beeld van de inspanningen van Vlaanderen in het kader van Internationale Klimaatfinanciering zie hoofdstuk 6. Internationale Klimaatfinanciering

warmtenetten vallen), transversaal (gericht op meerdere sectoren), vergroening en bos en tenslotte industrie en ondernemen.

Figuur 3 toont de verdeling van de beleidskredieten in de periode 2013-2020 over deze sectoren.

Figuur 3: Verdeling VKF-beleidskredieten 2013-2020 voor Vlaamse klimaatmaatregelen per sector

Tabel 4 geeft het volledig overzicht met de beschrijving van de maatregelen per sector, de verantwoordelijke entiteit en de toegekende beleidskredieten over de periode 2013-2020 verdeeld over de verschillende VKF-rondes. Zoals hoger aangehaald is er nog één maatregel, nl. het vervolg van het Enerpedia-project voor energie-advies aan landbouwers, die nog niet werd vastgelegd in 2020 en dus nog niet is opgenomen in de beleidskredieten van de periode 2013-2020. Voor deze maatregel is 550.000 euro voorzien.

Op de website van het VEKA (<https://www.energiesparen.be/vlaams-energie-en-klimaatplan-2021-2030>) wordt per maatregel ook een korte stand van zaken van de uitvoering van elke maatregel tot eind 2019 geschetst. Hierbij wordt ook aangegeven hoeveel van de toegekende VKF-middelen inmiddels zijn vastgelegd en uitbetaald (toestand tot 31/12/2019). Waar mogelijk worden op de website van het VEKA ook de gerapporteerde gegevens opgenomen over de mate van cofinanciering vanuit het VKF, het hefboomeffect naar private financiering en de impact van de uitgevoerde maatregelen in termen van energiebesparing en broeikasgasreducties. Hiervoor is echter geen geharmoniseerde methodiek toegepast, waardoor deze parameters voor de verschillende maatregelen niet goed vergelijkbaar zijn.

Het nieuwe bestedingskader voor het VKF dat uiteengezet wordt in de 'Visienota betreffende de cofinanciering in functie van de kostenefficiëntie voor allocatie van middelen uit het Vlaams Klimaatfonds voor Vlaamse mitigatiemaatregelen' (VR 2020 1109 DOC.0985/1BIS) voorziet echter dat voor elke nieuwe vanuit het VKF gefinancierde klimaatmaatregel een inschatting gemaakt wordt van

de verwachte broeikasgasreductie op basis van een geharmoniseerd sjabloon. Naar de toekomst toe zal de impact van de inzet van het VKF dus beter in kaart gebracht worden.

De maatregelen die in de periode 2013-2020 gefinancierd werden vanuit het VKF hebben ook geleid tot broeikasgasreducties in de ETS-sectoren (bijvoorbeeld maatregelen die louter inzetten op elektriciteitsbesparing of hernieuwbare elektriciteit dragen niet bij aan de Vlaamse broeikasgasreductiedoelstelling) of hebben in bepaalde gevallen bijdragen aan de adaptatiedoelstellingen (bv. via ontharding bijdragen aan vermindering van wateroverlast en droogte).

Via het nieuwe bestedingskader (zie opnieuw VR 2020 1109 DOC.0985/1BIS) kunnen vanaf 2021 nieuwe maatregelen enkel vanuit het VKF gefinancierd worden indien deze maatregelen gericht zijn op emissiereducties in de sectoren die niet gevat worden door het Europees Stelsel van Verhandelbare Emissierechten (EU ETS). Het is immers enkel voor deze niet-ETS sectoren - de gebouwen, transport, landbouw, afval en een klein deel van de industrie – en de LULUCF-sectoren dat de Vlaamse overheid rechtstreeks verantwoordelijk is en de financiële gevolgen moet dragen van eventuele tekorten.

Bovendien wordt via het nieuwe bestedingskader het principe van cofinanciering toegepast: dit betekent dat de steun vanuit de overheid voor nieuwe broeikasgasreductiemaatregelen niet integraal gefinancierd kan worden vanuit het Vlaams Klimaatfonds, maar gedeeltelijk ook met andere Vlaamse of lokale overheidsmiddelen gefinancierd moet worden. Deze cofinanciering zal variëren in functie van de kostenefficiëntie van de klimaatmaatregel: maatregelen die kostenefficiënter zijn en een groter hefboomeffect bewerkstelligen zullen een grotere cofinanciering ontvangen. Dit cofinancieringspercentage wordt nog verhoogd voor maatregelen die daarenboven een groot hefboomeffect genereren naar extra private (of Europese) financiering om een extra stimulans te geven voor meer klimaatfinanciering en dus meer impact.

Dit nieuw bestedingskader gaat in vanaf 2021. Onderstaande tabel 4 geeft dus het overzicht van de voorbije vier bestedingsrondes, met de beleidskredieten per maatregel, per bestedingsronde en in het totaal over de periode 2013-2020.

VKF-middelen voor Vlaamse klimaatmaatregelen (beleidskredieten) cumulatief 2013-2020					
	1° ronde	2° ronde	3° ronde	4° ronde	totaal 2013-2020
Gebouwen	12.268.431	230.593.000	52.400.000	49.300.000	344.561.431
1 Energierenovatie sociale woningen (VMSW)	7.800.000	80.000.000	16.300.000	20.000.000	124.100.000
2 Combipremie voor gezinnen (VEA)	3.744.000				3.744.000
3 Erfgoedenergieloket (Agentschap Onroerend Erfgoed)	363.750				363.750
4 Energieconsulenten toerisme (VLAIO)	335.681				335.681
5 Energie-Efficiëntie actieplan overheidsgebouwen (VEB)		7.000.000			7.000.000
6 Actieplan gebouwen Vlaamse overheid (HFB)		42.793.000	10.200.000		52.993.000
7 Reductie CO2-uitstoot Vlaamse overheid door consolidatie van datacenterdiensten (HFB)			2.500.000		2.500.000
8 Verbeteren energie-efficiëntie van de gebouwen in de sector Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (VIPA)		23.000.000		5.000.000	28.000.000
9 Culturele infrastructuur met bovenlokaal belang energiebesparing (FOCI)		15.000.000		2.300.000	17.300.000
10 Energiebesparende investeringen in bestaande gebouwen van vzw de Rand (De Rand)		3.000.000	1.500.000		4.500.000
11 Energetische renovatie MRCC-gebouw (bMOW)			500.000		500.000
12 Renovatie Waterbouwkundig laboratorium (bMOW)		2.000.000			2.000.000
13 Invoeren van telemetrie in scholen als motor voor energiebesparing (GO!)	25.000				25.000
14 Inregeling van ketels en REG-investeringen in onderwijsgebouwen (AGION)		25.235.000	13.172.000	9.691.000	48.098.000
15 Inregeling van ketels, stookplaatsrenovatie en REG-investeringen in onderwijsgebouwen (GO)		7.190.000	3.528.000	2.809.000	13.527.000
16 Klimaatmaatregelen Departement Onderwijs (dOV)		875.000	700.000		1.575.000
17 Energiebesparende investeringen in hogescholen en universiteiten (AHOVOKS)		12.000.000	4.000.000	2.500.000	18.500.000
18 Rollend fonds Noodkopers (VEA)		12.500.000		3.000.000	15.500.000
19 Sloop- en heropbouwpremie (VEA)				4.000.000	4.000.000
Transport	1.008.170	27.407.000	12.900.000	13.000.000	54.315.170
20 Versnelde vergroening van de bussenvloot (De Lijn)		22.000.000	12.900.000	3.000.000	37.900.000
21 Flanders Logistics - consultant groene/duurzame logistiek (dMOW)	398.170				398.170
22 Uitbouw van walstroominfrastructuur (De Vlaamse Waterweg)	117.000				117.000
23 Laadpaalinfrastructuur (AWV)	493.000				493.000
24 Infrastructuur walstroom, combimobiliteit en laadinfrastructuur (bMOW)				10.000.000	10.000.000
25 Actieplan Mobiliteit van de Vlaamse overheid (HFB)		5.407.000			5.407.000
Landbouw	3.109.551	7.999.119	0	1.500.000	12.608.669
26 Enerpedia 2.0 energieadvies landbouwers (dLV)	390.000				390.000
27 Enerpedia 3.0 opvolgproject energieadvies landbouwers (dLV)		399.119			399.119
28 Broeikasgasemissie-reducerende maatregelen door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)		7.600.000		500.000	8.100.000
29 EFRO-project GLITCH energie-innovatie glastuinbouw (Proefstation Groenteteelt)	469.551				469.551
30 Pocketvergisters randinfrastructuur (VLIF)	2.250.000				2.250.000
31 Ondersteuning Landbouw-klimaatonderzoek (ILVO)				1.000.000	1.000.000
Energie		9.516.000	30.800.000	0	40.316.000
32 Stroomversnelling fase1 (VEA)		3.484.712			3.484.712
33 Stroomversnelling fase2 (VEA)		6.031.288			6.031.288
34 Warmtenet Antwerpen (VEA)			15.700.000		15.700.000
35 Warmtenet Oostende (VEA)			11.100.000		11.100.000
36 Warmtepompboilers (VEA)			4.000.000		4.000.000
Transversaal		12.148.152	9.176.113	0	21.324.265
37 Projectsubsidies duurzame lokale klimaatprojecten (dOMG)		12.148.152			12.148.152
38 Subsidies groendaken (dOMG)			4.180.277		4.180.277
39 Subsidies ontharding (dOMG)			4.995.836		4.995.836
Vergroening en bos			4.274.750	2.000.000	6.274.750
40 Subsidies lokale vergroening (ANB)			4.274.750		4.274.750
41 Bosuitbreiding (ANB)				2.000.000	2.000.000
Industrie en ondernemen				7.000.000	7.000.000
42 Hefboomfinanciering CCS-projecten (VLAIO)				5.000.000	5.000.000
43 Ondersteuning circulaire economie (OVAM)				2.000.000	2.000.000
Eindtotaal	16.386.152	287.663.270	109.550.863	72.800.000	486.400.285

Tabel 4: Bestemming VKF-middelen per maatregel in 2013-2020, beleidskredieten, in euro

4 Aankoop emissierechten

Op 23 juli 2013 werd een algemene offertevraag gelanceerd voor de aankoop van bijkomende Kyoto-eenheden voor het overbruggen van de resterende reductie-inspanning in de niet-ETS-sectoren in de verbintenisperiode 2008-2012. Via deze oproep werd een volume van 5 miljoen Kyoto-eenheden aangekocht voor een totaalbedrag van 1.537.305 euro. Deze aankoop werd gefinancierd met middelen uit het Vlaams Klimaatfonds.

Slechts een deel van dit volume diende ingezet te worden voor het aanzuiveren van het tekort. De resthoeveelheid houdt Vlaanderen momenteel als buffer aan als een vorm van verzekering tegen de grote onzekerheden die verbonden zijn aan de prognoses, het effect van het bestaande beleid en de impact van externe parameters (weersomstandigheden, economische groei, energieprijzen,...).

Daarna werden er geen uitgaven gedaan voor de aankoop van bijkomende Kyoto-eenheden. Bij de begrotingsopmaak 2021 heeft de Vlaamse regering beslist dat eventuele toekomstige aankopen van flexibiliteit voor het realiseren van de Vlaamse broeikasgasreductiedoelstelling 2013-2020 vanuit de algemene middelen gefinancierd zullen worden.

5 Compensatie voor indirecte emissiekosten

Het Vlaams Gewest opteert ervoor om binnen de contouren van de Europese staatssteunregels de door Europa toegelaten compensaties toe te kennen aan ondernemingen die ten gevolge van indirecte CO₂-kosten in de elektriciteitsprijs concurrentiekracht dreigen te verliezen. Ook de ons omringende landen maken van deze mogelijkheid gebruik. In de staatssteunregels zijn de sectoren geselecteerd die in aanmerking komen voor de steun. Daarnaast is vastgelegd dat de steun uitbetaald wordt op basis van benchmarks, waardoor de drijfveer voor efficiëntie behouden blijft, de reële CO₂-prijs en een dalende steunintensiteit. In Vlaanderen is de bijkomende voorwaarde opgelegd dat ondernemingen toegetreden moeten zijn tot de voor hen relevante energiebeleidsvereenkomst.

Sinds 2014 kunnen in aanmerking komende ondernemingen een aanvraag indienen voor een compensatiebetaling. Hiervoor dienen ze de relevante gegevens m.b.t. productie- en elektriciteitsverbruik van het voorbije jaar te rapporteren aan de Vlaamse Overheid. Na verificatie door het Verificatie Bureau Benchmarking Vlaanderen wordt de steun uitbetaald binnen een termijn van één jaar nadat de indirecte CO₂-kosten gemaakt zijn. Het VLAIO staat in voor de implementatie van de compensaties. Het globale bedrag dat in Vlaanderen is uitgekeerd is per jaar (ESR-matig) weergegeven in onderstaande tabel.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Steunintensiteit	85%	85%	85%	80%	80%	80%	75%
Relevante emissiefactor (ton CO₂/MWh)	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76
Relevante CO₂-prijs (€/ton CO₂)	7,93	4,68	6,17	7,80	5,40	5,88	16,17
Betaalde uitgaven compensaties (€)	49.300.667	29.960.937	39.383.616	46.750.372	31.724.502	35.937.665	89.945.006

Tabel 5: Overzicht van de door het Fonds voor Innoveren en Ondernemen uitgekeerde compensatie indirecte emissiekosten 2014-2020

Deze cijfers zijn beschikbaar op <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/compensatie-indirecte-emissiekosten/vervolgstappen#Toegekende-steunbedragen>. De uitbetaalde steun varieert sterk in functie van de CO₂-prijs. De relevante emissiefactor weerspiegelt het belang van met fossiele brandstof gestookte centrales voor de op de groothandelsmarkt bepaalde eindprijs en hun rol als marginale centrales in de rangorde. In Vlaanderen gaat, binnen de huidige staatssteunregels, de meeste steun naar ondernemingen uit de chemie- en metaalsector, die gezamenlijk goed zijn voor meer dan 80 % van de uitgekeerde steun.

De maatregel wordt gefinancierd uit het Fonds voor Innoveren en Ondernemen op de begrotingspost “Compensatie Indirecte Emissiekosten”. Het Fonds voor Innoveren en Ondernemen keert de compensaties uit in het jaar nadat de kosten zijn opgetreden. Het daaropvolgende jaar wordt het Fonds voor Innoveren en Ondernemen hiervoor gecompenseerd vanuit het Vlaams Klimaatfonds. In 2017 is een eerste transfer uitgevoerd van het Vlaams Klimaatfonds naar het Fonds voor Innoveren en Ondernemen ten bedrage van 39.384.000 €. In 2018 bedroeg de transfer 46.622.309 € en in 2019 31.724.000€. Voor 2020 zal de transfer 35.937.665 € bedragen, in lijn met de door het Fonds voor Innoveren en Ondernemen uitbetaalde steun in 2019 en voor 2021 bedraagt de transfer 89.945.006 €. Dit is een sterke stijging, als gevolg van de stijging van de CO₂-prijs en dus de indirecte emissiekosten de voorbije jaren, die ook verder voorzien wordt voor 2022.

Lidstaten kunnen ook steun toekennen ter compensatie van de indirecte emissiekosten die optreden vanaf 2021. De afbakening van de in aanmerking komende sectoren en de vastlegging van de steunparameters zal in nieuwe staatssteunregels gebeuren, deze werden op 21/9/2020 bekend gemaakt door de Europese Commissie en worden nu omgezet in Vlaamse regelgeving.

6 Internationale Klimaatfinanciering

Context: de Vlaamse bijdrage aan Internationale Klimaatfinanciering

In het Akkoord van Parijs hebben ontwikkelde landen zich geëngageerd tot het voorzien van 100 miljard USD/jaar tegen 2020 om ontwikkelingslanden bij te staan in hun strijd tegen de gevolgen van klimaatverandering, zowel voor mitigatie- als adaptatieacties. Deze doelstelling valt ook onder de VN Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling en de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.

Het Vlaamse Gewest levert een bijdrage aan deze internationale klimaatfinanciering in lijn met de modaliteiten van het samenwerkingsakkoord van 12 februari 2018 over de verdeling van de Belgische klimaat- en energiedoelstellingen voor de periode 2013-2020. Dit akkoord bepaalt dat België jaarlijks 50 miljoen EUR bijdraagt aan internationale klimaatfinanciering in de periode 2016-2020, waarvan het Vlaamse Gewest 14,5 miljoen EUR/jaar of 72,5 miljoen EUR voor de volledige periode levert. De totale Vlaamse bijdrage aan internationale klimaatfinanciering in 2013-2020 wordt weergegeven in tabel 6.

Jaar	Bedrag	Jaar	Bedrag		Bedrag
2013	3.621.647	2017	5.691.471	TOTAAL 2016-2020	72.634.186,32
2014	3.722.105	2018	5.955.385,07		
2015	7.063.793	2019	15.453.484,43	TOTAAL 2013-2020	87.041.731,32
2016	18.926.763	2020 (indicatief)	26.607.082,82		

Tabel 6: Vlaamse bijdrage aan internationale klimaatfinanciering 2013-2020 (dd. 16/12/2020; betalingen, in euro)

De financieringsbronnen voor deze bijdrage zijn voornamelijk de begrotingen van de betrokken Departementen: Buitenlandse Zaken (45,33%), Omgeving (11,57%), Economie, Wetenschap en Innovatie (5,77%) en Mobiliteit en Openbare Werken (0,2%). Het Vlaamse Klimaatfonds stond in voor 37,13% van de totale Vlaamse bijdrage aan internationale klimaatfinanciering in 2013-2020.

Een overzicht van de Vlaamse bijdrage aan internationale klimaatfinanciering voor de periode 2013-2016 is te vinden op <https://app.awesome-table.com/-MOoxCL3EPFZCU6Ns7TW/view>.

We kunnen concluderen dat Vlaanderen zijn engagementen met betrekking tot Internationale Klimaatfinanciering heeft gerespecteerd.

De Vlaamse Regering (Regeerakkoord 2019-2024) besliste om internationale klimaatambitie te tonen door verder bij te dragen aan internationale klimaatfinanciering en deze middelen voortaan bij voorkeur in te zetten voor projecten waar Vlaamse ondernemingen in participeren.

Financieel: VKF-middelen voor Internationale Klimaatfinanciering

De middelen die via het VKF werden betaald³ voor internationale klimaatfinanciering (IKF) in de periode 2013-2020 bedragen 37,13% van de volledige Vlaamse bijdrage.

	2013	2014	2015
VKF		1.000.000	3.500.000
Totaal	3.621.647	3.722.105	7.063.793
VKF/Totaal	0%	26,9%	49,5%

	2016	2017	2018	2019	2020 (indicatief)
VKF	15.657.091	750.000	1.667.447	4.562.833	5.185.549
Totaal	18.926.763	5.691.471	5.955.385,07	15.453.484,43	26.607.082,82
VKF/Totaal	82,7%	13,2%	28%	3%	19,5%

	2013-2020	2016-2020
VKF	32.322.920	27.822.920
Totaal	87.041.731,32	72.634.186,32
VKF/Totaal	37,13%	38,31%

Tabel 7: Middelen van het Vlaamse Klimaatfonds voor internationale klimaatfinanciering (dd. 16/12/2020; betalingen; in euro)

De middelen van het Vlaamse Klimaatfonds voor internationale klimaatfinanciering werden verdeeld tussen de Departementen Buitenlandse Zaken (BUZA) en Omgeving (OMG):

³ In totaal werd vanuit het VKF 34.300.000 euro vastgelegd (zoals opgenomen in tabel 3 van deze nota) en hiervan reeds 32.322.920 euro uitbetaald voor internationale klimaatfinanciering.

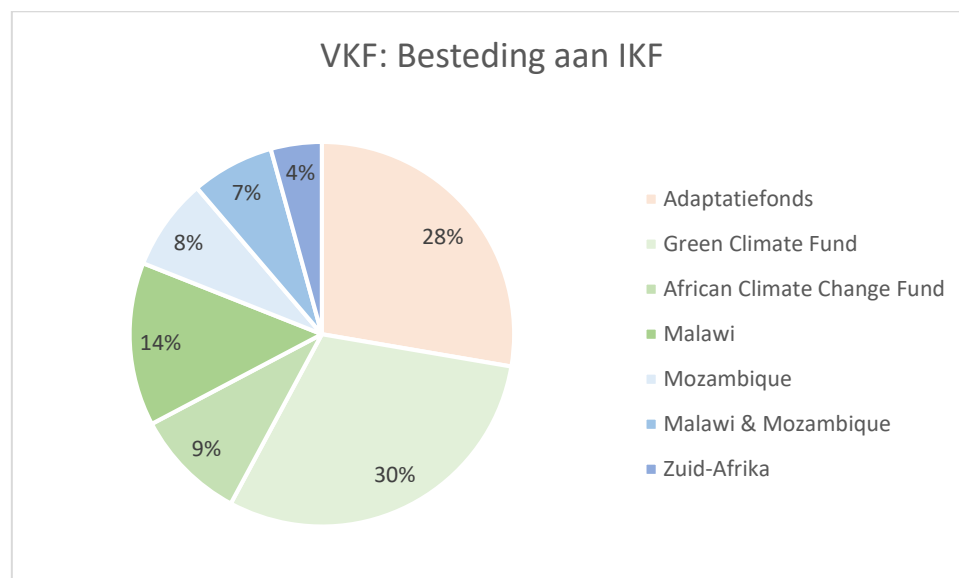
	2013	2014	2015		
OMG		1.000.000	3.500.000		
BUZA					
Totaal VKF		1.000.000	3.500.000		

	2016	2017	2018	2019	2020 (indicatief)
OMG	12.500.000				1.700.000
BUZA	3.157.091	750.000	1.667.447	4.562.833	3.485.549
Totaal VKF	15.657.091	750.000	1.667.447	4.562.833	5.185.549

	2013-2020		2016-2020	
OMG	18.700.000	57,9%	14.200.000	51%
BUZA	13.622.920	42,1%	13.622.920	49%
VKF/Totaal	32.322.920	100%	27.822.920	100%

Tabel 8: Verdelingen van de VKF-middelen tussen BUZA en OMG (dd. 26/11/2020; betalingen; in euro)

De VKF-middelen voor IKF werden geleverd aan de volgende fondsen of landen:

Figuur 4: Overzicht VKF voor IKF per bestedingskanaal

	2013	2014	2015	2016	2017
via multilaterale klimaatfondsen					
Adaptatiefonds		1.000.000		6.250.000	
Green Climate Fund			3.500.000	6.250.000	
African Climate Change Fund				2.000.000	
via (multi-)bilaterale kanalen					
Malawi				1.157.091	
Mozambique					
Malawi & Mozambique					750.000
Zuid-Afrika					
TOTAAL		1.000.000	3.500.000	15.657.091	750.000
	2018	2019	2020 (indicatief)	2013-2020	2016-2020
via multilaterale klimaatfondsen					
Adaptatiefonds			1.700.000	8.950.000	7.950.000
Green Climate Fund				9.750.000	6.250.000
African Climate Change Fund		1.046.352		3.046.352	3.046.352
via (multi-)bilaterale kanalen					
Malawi	1.667.447	800.462	815.000	4.440.000	4.440.000
Mozambique		1.200.000	1.300.000	2.500.000	2.500.000
Malawi & Mozambique		750.000	750.000	2.250.000	2.250.000
Zuid-Afrika		766.019	620.549	1.386.568	1.386.568
TOTAAL	1.677.447	4.562.833	5.185.549	32.322.920	27.822.920

Tabel 9: Overzicht VKF voor IKF per bestedingskanaal